

Інформаційне видання Представництва Європейського Союзу в Україні

Політика підтримки та розвитку: ЄС віддасть грошову складову Нобелівської премії дітям-жертвам воєн та конфліктів

НОВИНИ ЄС

Кожен євроцент – під контроль

Стор. 4

ТОЧКА ЗОРУ

Плюси та мінуси українських
парламентських виборів

Стор. 9

НОВИНИ СПІВПРАЦІ ЄС-УКРАЇНА

Програма Східного партнерства
„Культура” набирає обертів

Стор. 11

Очільники ЄС ухвалили рішення віддати грошову складову Нобелівської премії миру дітям-жертвам воєн та конфліктів. За словами Президента Єврокомісії Жозе Мануеля Баррозу, Нобелівська премія миру слугує символом примирення у всьому світі. Тому „грошова винагорода має бути використана на благо тих, хто є нашою надією на майбутнє, а також тих, хто є жертвами теперішніх та минулих конфліктів, – на благо дітей”.

Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу, Єврокомісари Андріс Пієбалґс і Крісталіна Георгієва взяли участь у відкритті Європейських днів розвитку-2012. Незважаючи на кризу, ЄС залишається одним з головних міжнародних донорів, засвідчуючи свою відданість Цілям розвитку тисячоліття. Жозе Мануель Баррозу закликав держави ЄС у 2014-2020 рр. примножити зусилля задля забезпечення сталого розвитку в усьому світі.

ЄС ЗАЛИШАТИМЕТЬСЯ З УКРАЇНЦЯМИ

Будь-які вибори є абсолютним показником демократичності держави. Адже виборча кампанія, власне голосування, процес підрахунку голосів та встановлення результатів як на долоні демонструють стан свобод, рівень дотримання прав людини, відданість принципу верховенства права, якості системи правосуддя тощо.

Не стали винятком і минулі українські парламентські вибори, які були не просто важливими, а майже визначальними для відносин між Євросоюзом та нашою державою. Адже від результатів цього безпристрасного „тесту на демократію“ залежала доля Угоди про асоціацію між ЄС та Україною, і Брюссель неодноразово наголошував: чесні й демократичні вибори є обов'язковою передумовою для руху в напрямку її підписання.

Тож ЄС уважно моніторив виборчий процес в Україні, і його позицію з цього приводу було оприлюднено відразу після їхнього завершення – з нею ви можете ознайомитися у цьому номері „Євробюлетеня“. Ми представляємо й висновки про українські парламентські вибори-2012 Міжнародної місії спостерігачів – саме цим документом послуговувався при підготовці своєї заяви Євросоюз.

Чи є оприлюднена Європейським Союзом оцінка свідченням того, що Україна, на думку Європи, провела вибори більш-менш „прийнятно“, відкривши тим самим шлях для руху вперед? Можливо, найкраще порівняти реакцію ЄС на цю подію з його реакцією на недавні грузинські парламентські перегони.

„Загалом позитивне проведення виборів та високий рівень участі виборців підкреслюють відданість Грузії просуванню шляхом демократії... Очікуємо продовження тісного співробітництва з Грузією задля реалізації наших амбітних взаємних планів щодо політичної асоціації та економічної інтеграції“, – заявили тоді Високий представник ЄС із закордонних справ і безпекової політики Кетрін Ештон та Комісар ЄС з питань розширення та Європейської політики сусідства Штефан Фюле. Помітно, що „українська“ та „грузинська“ заяви Євросоюзу досить сильно відрізняються.

У будь-якому разі навіть відсутність прогресу на шляху підписання Угоди про асоціацію аж ніяк не означатиме цілковитого згорання відносин між ЄС та Україною, як про це інколи можна почути. Адже вони не обмежуються стосунками керівників держав чи інституцій, іншими контактами на високому політичному рівні – співпраця охоплює практично всі сфери функціонування держави й суспільства. Вона реалізується через сотні програм, і ця частина відносин на сьогодні поза загрозою. Досить сказати, що на період 2011–2013 рр. Євросоюз запланував скерувати на ці цілі € 470 млн (загалом від 1991-го року ЄС надав Україні понад € 3 млрд). Суттєва частина допомоги ЄС спрямована на посилення громадянського суспільства, місцеве самоврядування та регіональний розвиток, довкілля, освіту, культуру тощо. Євросоюз тут працює безпосередньо для громадян України.

Така допомога триватиме, навіть якщо діалог на найвищому політичному рівні й далі переживатиме не найкращі часи. Євросоюз у будь-якому разі залишатиметься з українцями.

НОВИНИ ЄС

Саміт ЄС: зростання, зайнятість, безпека	4
Кожен євроцент – під контроль	4
Єврокомісія пропонує створити фонд допомоги найбіднішим людям у ЄС	5
Конні Гедегаард: „Нам потрібні інноваційні види біопалива“	5
Штефан Фюле: „Молдова заслуговує на сталу підтримку й амбітне майбутнє“	6
Євростат підбив підсумки 2011-го	6
Єдине європейське небо – дедалі ближче	7
Безробіття в ЄС „молодшає“	7

ЄВРОІНТЕРВ'Ю

Ірина Бернштайн: „Усі завдання проекту буде виконано“	8
---	---

ТОЧКА ЗОРУ

Плюси та мінуси українських парламентських виборів	9
--	---

НОВИНИ СПІВПРАЦІ ЄС-УКРАЇНА

Ян Томбінські: „Громадяни мусять перейматися долею своєї країни“	10
Юлія Ваганова: „Програма „Культура“ відкриває можливості для цікавих ініціатив та обміну досвідом“	11
Олена Марушевська: „Допомагаємо унікальним екосистемам Полісся“	12
ТЕМПУС сприяє євроінтеграції української освіти	13
Олена Коч: „Молодь може протидіяти корупції“	14

ЄВРОБЮЛЕТЕНЬ №10'12
Інформаційне видання Представництва
Європейського Союзу в Україні
Засновник: Представництво
Європейського Союзу в Україні
01024, м. Київ,
вул. Круглоуніверситетська, 10
<http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/>

Керівник проекту – Ірина Стаднійчук
E-mail: Irina.Stadniychuk@eeas.europa.eu

Видавець:
Media Consulta International Holding AG
Вассергассе, 3
10179 Берлін, Німеччина
Tel.: + 49 (030) 6 50 00-0
Fax: + 49 (030) 6 50 00-370

Випусковий редактор – Ірина Романова
i_roman@rambler.ru

Виконавець
ТОВ „Агенція комунікацій“
ТМ „Key Communications“
01033, м. Київ,
вул. Саксаганського, 28, оф. 20
Тел./факс: (044) 201 64 94

Редакційна група:
Анатолій Марциновський,
Юлія Ємельянова, Тетяна Вороніна,
Данило Марчишин

Свідоцтво про реєстрацію
КВ №13773-2747ПП від 19.03.2008 р.
Індекс видання 98603
ISSN 1725-0811
Підписано до друку 28.11.2012
Друк: ТОВ „Новий друк“
02660, м. Київ, вул. Магнітогорська, 1
Наклад 2000 прим.
Розповсюджується безкоштовно.

Саміт ЄС: зростання, зайнятість, безпека

18-19 жовтня у Брюсселі голови держав та урядів країн ЄС обговорили виконання положень Пакту зі зростання та зайнятості, ситуацію в банківському секторі (з огляду на запровадження Єдиного механізму нагляду) та питання зовнішньої політики Євросоюзу.

„Створення робочих місць і стимулювання зростання в усіх сферах залишається нашим першочерговим пріоритетом і нашою кінцевою метою”, – підкреслив Президент Європейської Ради Герман Ван Ромпей. Він закликав учасників саміту до „рішучих дій” та беззастережного дотри-

мання зобов'язань, що стосуються Пакту зі зростання і зайнятості, який має на меті мобілізувати кошти для невідкладних інвестицій в економіку і створення робочих місць.

Найсуттєвішим підсумком зустрічі на високому рівні стало рішення про створення Єдиного механізму нагляду (Single Supervisory Mechanism, SSM). Це означає, що Європейський центробанк здійснюватиме нагляд за понад 6000 банків ЄС. У такий спосіб, на переконання Президента Європейської Ради, буде подолане „порочне коло між банками та суверенною владою”, а ЄС – убезпечений від „банківських ризиків та їхнього ланцюгового поширення через кордони”. Герман Ван Ромпей назвав створення SSM „маленькою революцією” і наголосив: „Відтепер у ЄС діятиме єдиний банківський нагляд – певною мірою він замінить усіх національних наглядачів. Ви знаєте, що джерело наших проблем – фінансова криза, і якби єдиний банківський нагляд був у нас у 2008-му, криза не набула б таких масштабів”.

Учасники саміту визнали за необхідне до 1 січня 2013 року узгодити відповідну законодавчу базу. Після набуття нею чинності буде введено

в дію Єдиний механізм нагляду, а Європейський механізм стабільності матиме змогу напряму проводити рекапіталізацію банків. Утім, як зауважив представник Німеччини, не слід очікувати, що механізм запрацює на повну силу раніше другого півріччя 2013 року, адже „неприпустимо поступатися якістю рішень за рахунок швидкості дій”.

Обговорюючи питання міжнародних відносин, лідери ЄС висловили глибоку стурбованість погіршенням обставин у Сирії та запевнили, що й надалі надаватимуть країні гуманітарну допомогу.

Коментуючи ситуацію довкола Ірану, Герман Ван Ромпей наголосив: „Євросоюз очолює зусилля міжнародної спільноти у пошуку дипломатичного рішення. Але наш підхід залишається незмінним – це тиск на іранський режим, щоб примусити його до конструктивного діалогу”.

Розглядаючи питання щодо політичної, гуманітарної та безпекової кризи у Малі, лідери ЄС констатували, що вона становить загрозу не лише для регіону Сахель, але й для Європи в цілому. Тому вирішено, що ЄС приєднається до місії міжнародних сил на чолі з ООН для стабілізації ситуації в африканській країні. ☉

Дізнатися більше: http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/133004.pdf

Кожен євроцент – під контроль

Рахункова палата Європарламенту (незалежний контролюючий орган ЄС) оприлюднила звіт щодо цільового використання бюджетних коштів Євросоюзу. Як заявив голова Європейської рахункової палати Вітор Кальдейра, у минулому році мали місце непооди-

нокі випадки, коли „...країни ЄС витрачали гроші, але поставлених цілей не було досягнуто. Кошти використовувалися недостатньо ефективно”. На його переконання, національні влади, які покликані контролювати фінансові потоки, не виконали свою роботу належним чином.

Аудитори констатували факт нецільового використання понад € 5 млрд і закликали європейських законодавців запровадити жорсткіші правила використання коштів платників податків.

У звіті відзначено, що найвищий рівень нецільового використання бюджетних коштів мав місце в аграрному секторі, рибальстві, екології та охороні здоров'я.

Єврокомісія оперативно відреагувала на повідомлення Рахунко-

вої палати Європарламенту й заважила, що вживає кроків задля виправлення ситуації. „Ми маємо дієві механізми компенсації витрачених коштів”, – заявив представник ЄС з питань податкової політики Емер Трейнор. Проте, зазначив посадовець, „країни ЄС мають ставитися більш відповідально до управління коштами Євросоюзу”.

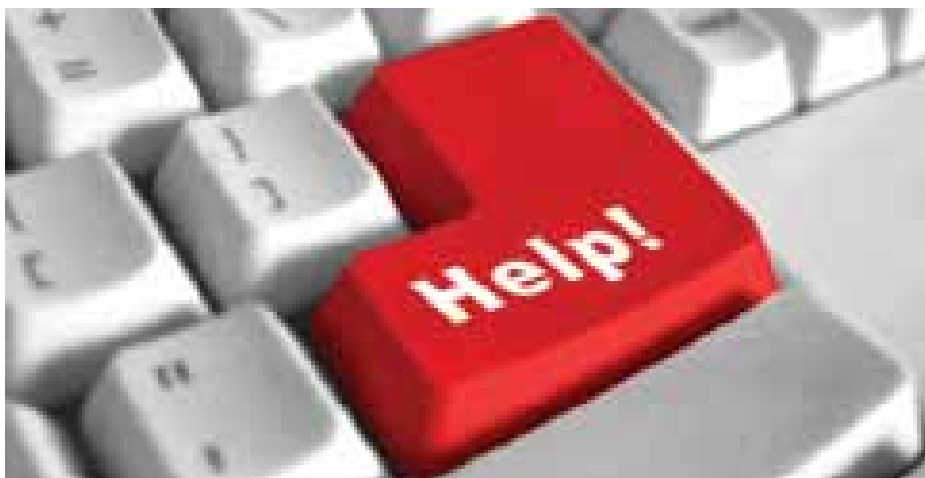
Доповідь Рахункової палати оприлюднено напередодні зустрічі у Брюсселі, де лідери Євросоюзу шукатимуть консенсус щодо довгострокового бюджету співдружності. Наразі всередині ЄС точиться дискусія між прибічниками жорсткої економії й тими, хто висловлюється за збільшення витрат задля стимулювання економіки. ☉

Єврокомісія пропонує створити фонд допомоги найбільш вразливим людям у ЄС

„Ми маємо віднайти нові механізми солідарності та належні ресурси для допомоги бідним людям і людям, котрих у багатьох випадках спіткала справжня аварійна соціальна ситуація”, – заявив Жозе Мануель Баррозу, представляючи пропозицію Єврокомісії щодо створення спеціального фонду допомоги найбільш вразливим людям у ЄС. Єврокомісія пропонує встановити бюджет фонду на 2014–2020 рр. на рівні € 2,5 млрд.

Фонд підтримуватиме плани країн ЄС і неурядових організацій з надання їжі, одягу та інших товарів першої необхідності найбільш знедоленим людям, безхатченкам та дітям, котрі живуть у матеріальній скруті.

Коментуючи цю ініціативу, Єврокомісар з працевлаштування, соціальних справ і політики залучення Ласло Андор наголосив, що одним з основних завдань фонду є „інтеграція в суспільство найбільш вразливих груп населен-

ня”. Він також висловив переконання, що фонд слугуватиме „конкретною демонстрацією солідарності Європейського Союзу з найслабшими”.

За різними підрахунками 116 млн людей у ЄС перебувають під загрозою соціальної ізоляції та бідності. У

2010 році в ЄС зареєстровано близько 43 млн людей, котрі не могли собі дозволити споживати їжу з м'ясом, куркою, рибою (або еквівалентами з вегетаріанського меню) через день. Окрім того, в 2009–2010 рр. у Євросоюзі проживало 4,1 млн безхатченків. ○

Конні Гедегаард: „Нам потрібні інноваційні види біопалива”

Єврокомісар з питань енергетики Гюнтер Етінгер та його колега з питань клімату Конні Гедегаард засвідчили твердий намір Єврокомісії до 2020 року довести в транспортному секторі частку енергії, здобутої з відновлюваних джерел, до 10%. Утім, як зазначено в заяві, кожен крок до цієї амбітної мети має бути дуже виваженим, щоб не нашкодити довікллю. Як виявилось, біопаливо, продукване з їстівних рослин і харчів, не є таким безпечним, як вважалося раніше. До того ж традиційні культури, які слугують сировиною для нього, надовго виснажують землі. „Ми потребуємо інноваційних і сталих рішень”, – зазначила Конні Гедегаард. Тому Єврокомісія пропонує вдвічі зменшити обсяги палива, яке раніше планували видобувати з кукурудзи, рапсу, цукрових буряків. Натомість розглядаються пропозиції про виробництво біопалива не з рослин, а, наприклад, з їхніх решток. „Сировиною” для нього можуть стати сміття, соломка, водорості тощо.

Такий підхід, очевидно, є „дружнім” до довкілля, адже не потребує збільшення посівних площ за рахунок вирубування лісів та осушування боліт або використання для технічних посівів сільськогосподарських угідь; у той же

час він дозволяє зберегти рослини, якими можна нагодувати людей, що потерпають від голоду. До того ж таке паливо спричиняє при згорянні значно менше парникових газів, ніж викопне. На переконання Гюнтера Етінгера, ця ініціатива „... стимулює виробництво біопалива, яке є оптимальним для природи”.

Пропозицію Етінгера ще мають схвалити країни ЄС та Європарламент, а от природозахисники та виробники й постачальники біопалива відреагували миттєво. Перші вважають її недостат-

ньо рішучою, другі – застерігають від скорочення робочих місць та обороту в цій галузі промисловості. На думку виробників та трейдерів, таке рішення покладе край інвестиціям у нові технології незалежно від того, з чого виробляти пальне – непотребу чи водоростей. Їх можна зрозуміти, адже якщо ініціативу буде схвалено, підприємцям доведеться інвестувати кошти в переобладнання діючих установок, інакше після 2020 року розраховувати на державні субсидії їм не доведеться. ○

Штефан Фюле: „Молдова заслуговує на сталу підтримку й амбітне майбутнє“

Виступаючи на форумі ЄС–Молдова у Берліні, Єврокомісар з питань розширення та Європейської політики сусідства Штефан Фюле заявив, що Молдова заслуговує на те, щоб отримати перспективу членства в Європейському Союзі. Він наголосив, що країна демонструє „безпрецедентну послідовність і швидкість проведення реформ, деякі з яких справді складні

й глобальні, а в комплексі вони спричиняють довгостроковий, глибокий вплив на суспільство Республіки Молдова“. Штефан Фюле особливо підкреслив, що ці перетворення є системними і не залежать від суто політичної складової – усі очільники країни демонструють відданість реформаторському курсові, а громадяни – „виняткову підтримку“ спільних

ініціатив. Завдяки цим зусиллям Молдова перетворилася з „прихильника“ програми Східного партнерства в одного з її лідерів, „сталого й надійного партнера“ ЄС.

Виходячи з принципу ЄС „більше за більше“, Євросоюз надає Молдові, як провідному учаснику Європейської політики сусідства, найвищий рівень підтримки у країнах ЄПС. Так, у 2013 році вперше обсяги консолідованої допомоги країні з боку Євросоюзу подолають символічний рубіж у € 100 млн й сягнуть € 152 млн – € 41 на душу населення.

Тому, на переконання Штефана Фюле, майбутня Угода про асоціацію ЄС–Молдова стимулюватиме процес реформ у країні, відкриє кращі перспективи для молдавських громадян, зміцнить їхню впевненість у майбутньому, що базується на європейських цінностях і стандартах. „Це сприятиме поглибленню нашої співпраці у сфері зовнішньої політики та політики безпеки, взаємодії у регіональних питаннях та розвитку всебічних контактів між нашими громадянами“.

„Молдова заслуговує постійної підтримки, щоб виконати свої зобов'язання, – як, на моє переконання, вона заслуговує на амбітне майбутнє і перспективу приєднатися до ЄС“. ☺

Євростат підбив підсумки 2011-го

Європейська економіка переживає непрості часи й наполегливо шукає нових шляхів для відновлення і розвитку. Виступаючи перед головами Представництва ЄС з усього світу, Президент Європейської Ради Герман Ван Ромпей зауважив: „Два роки тому деякі з наших рішень неможливо було навіть уявити“. Якщо взяти до уваги й глобальні зовнішні впливи, то стримані економічні результати минулого року стають цілком зрозумілими.

Отже, за даними Євростату, радикальних змін на краще не зафіксовано в жодній країні, але урядом деяких із них все ж таки вдалося приборкати бюджетний дефіцит. Щодо дефіциту бюджету загалом по ЄС, то в минулому році він склав 4,4% проти 6,5% у 2010-му, а в країнах єврозони цей показник знизився до 4,1% (6,2% у 2010-му).

Натомість зросли обсяги загальної заборгованості: по ЄС вона сягнула 82,5% ВВП (у 2010-му – 80%), а в єврозоні – 87,3% проти 85,4% у позаминулому році. Нагадаємо, що гранично припустиму норму дефіциту бюджету встановлено на рівні 60% ВВП.

Якщо ж звернутися до показників окремих країн, то маємо досить строкату картину. Наприклад, бюджетний

дефіцит Люксембургу склав лише 0,3%, Фінляндії – 0,6%, Німеччини – 0,8%. Найгірші результати, очікувано, продемонстрували Ірландія (-13,4%), а також Греція та Іспанія (обидві по -9,4%). А найбільш успішними виявилися Угорщина (+4,3%), Естонія (+1,1%) та Швеція (+0,4%) – вони закінчили 2011 рік з позитивним сальдо.

Оприлюднені Євростатом цифри засвідчують, що погіршення ситуації у тій чи іншій країні можливе навіть попри міжнародні транші допомоги та запровадження програм жорстких заощаджень. Натомість Естонія продемонструвала, що завдяки ефективній „шоковій терапії“ держава може й без сторонньої допомоги збалансувати свою економіку. ☺

Єдине європейське небо – дедалі ближче

Контроль за повітряними рейсами в Європі надто розосереджений, і це щороку коштує Євросоюзу близько € 5 млрд. Наприклад, у США, чий обсяг авіаринку можна порівнювати з європейським, за тих же видатків здійснюють удвічі більше авіарейсів.

Єврокомісія наводить і такі дані: через недостатню ефективність управління польотами кожен авіарейс у середньому на 42 км довший, ніж міг би бути, – а це призводить не тільки до витрат часу й коштів, але й до надмірного забруднення довкілля. Натомість план "Єдине європейське небо" (The Single European Sky, SES) може втричі збільшити інтенсивність повітряного руху і скоротити витрати на нього.

Як заявив Комісар ЄС з питань транспорту Сім Каллас, на початку 2013 року буде представлений законопроект, що має на меті прискорити реалізацію плану „Єдине європейське небо” і передбачатиме систему стимулів та покарань за порушення графіку впровадження проекту створення спільного європейського авіапростору. Так, країни ЄС, котрі вчасно не ухвалюють відповідні закони або гальмуватимуть їхнє впровадження, можуть бути притягнуті до відповідальності через Суд Європейських

Співтовариств, який уповноважений накладати штрафи.

„Єдине європейське небо” – мій головний авіаційний пріоритет, – заявив Єврокомісар Каллас, виступаючи на конференції „Єдине європейське небо: час діяти”. – Це питання стоїть на порядку денному понад десяток років, але основні проблеми й досі не розв’язано, ми суттєво відстаємо від проголошеного плану. Однак це занадто важлива мета, щоб ми могли припустити хоча б можливість невдачі”.

Тож Єврокомісія має рішучий намір досягти поставлених цілей у визначені раніше терміни, тим більше, план „Єдине європейське небо” підтримують і авіакомпанії – там теж вважають, що повітряні кордони можуть бути ліквідовані досить швидко. „Важливо, щоб громадськість знала: немає жодних технічних перешкод для якнайшвидшої реалізації цього проекту. Прогрес стримується тільки через відсутність політичної волі”, – зазначив Майк Емброуз, генеральний директор Асоціації європейських регіональних авіакомпаній.

За оцінками Єврокомісії, до числа країн, що досягли поставлених планом цілей, належать Австрія, Бельгія, Франція, Німеччина, Греція, Люксем-

бург, Нідерланди, Польща, Іспанія, Велика Британія.

Зазначимо, що Україна тривалий час веде перемовини з ЄС щодо приєднання до „відкритого неба”. Однак Сім Каллас змушений був констатувати відсутність прогресу в цих переговорах. Він наголосив, що найскладнішим залишається питання сертифікації українських літаків: „Як сказав Президент Жозе Мануель Баррозу, в питаннях безпеки у нас немає друзів. Наші вимоги дуже суворі, і коли ми укладаємо угоди, ми маємо бути впевнені у безпеці, в тому числі – в питаннях сертифікації”, – сказав Каллас.

Разом з тим, Сім Каллас підтвердив наміри Єврокомісії до 2015 року укласти угоди про єдиний авіаційний простір з низкою країн, включаючи Україну, Азербайджан, Туніс, Туреччину і Єгипет. ☉

Безробіття в ЄС „молодшає”

Як повідомляє агенція Eurofound, кількість молодих людей віком від 15 до 29 років, котрі ніде не працюють і не навчаються, сягнула рекордного рівня в європейській історії – близько 14 млн осіб. А за даними Організації економічного співробітництва та розвитку за останні п’ять років рівень безробіття в зоні євро зріс із 15,2% до 22,1%.

Утім навіть серед працюючих майже половина має неповну зайнятість або залучена до тимчасових робіт. Цей показник вищий, ніж десять років тому, коли на тимчасових роботах працювала тільки третина людей віком до 29 років, та вищий, ніж торік, – у 2011-му він становив 42%. При цьому 28% безробітних віком 25-29 років ніколи й ніде не працювали.

Тиждень утримання таких осіб обходиться економіці ЄС у € 3 млрд (при-

близно € 153 млрд на рік) – йдеться про витрати на державні допомоги, які складають € 10,8 млрд на рік, та втрати від зниження рівня виробництва. Взагалі ж з 2008-го року витрати на утримання цієї групи населення зросли на 28%.

Як підраховували економісти, через зростаюче безробіття серед молоді країни ЄС щороку втрачають 1,2% свого сукупного ВВП. Найдорожче невикористання потенціалу молоді обходиться Італії, економіка якої втрачає щороку € 32,6 млрд; € 22 млрд недоотримує Франція і € 18 млрд – Велика Британія.

Про те, як можна виправити ситуацію й забезпечити зайнятість добре освічених, але наразі песимістично налаштованих молодих європейців, котрі виходять на ринок праці, йшло-

ся на конференції у Брюсселі. Італійський міністр праці Ельса Форнеро висловила консолідовану думку: „Проблема в тому, що нині економіка перебуває в рецесії. Однак ми маємо й надалі реструктурувати наші фінанси, проводити системні реформи, щоб наші адміністративні органи працювали по-іншому, щоб відбулися зміни на ринку праці, і кількість робочих місць зростала”. ☉

Детально про стан зайнятості молоді: <http://www.eurofound.europa.eu/pubdocs/2012/54/en/1/EF1254EN.pdf>

Ірина Бернштайн: „Усі завдання проекту буде виконано”

Проект Європейського Союзу Твіннінг „Розробка статистичних методологій в Україні відповідно до стандартів ЄС” працює близько року, а партнерами Державної служби статистики України виступають профільні органи шести держав Євросоюзу – Данії, Швеції, Фінляндії, Литви, Словаччини та Іспанії.

Про діяльність та досягнення проекту розповіла його постійний радник Ірина Бернштайн.

– Чому така – на перший погляд консервативна – сфера, як статистика, є важливою для європейської інтеграції?

– Статистика охоплює практично всі сфери життя й розвитку України. Вона детально відображає стан суспільства й родини, економічні процеси тощо. Рішення завжди мають ухвалюватися на підставі обізнаності, а як ви можете розуміти стан справ у країні, якщо не маєте надійної статистики? Вона є безцінним джерелом інформації, нею користуються всі: політики, виробники, менеджери, пересічні громадяни. Тому статистику включено до Порядку денного асоціації ЄС–Україна. Наш проект підтримує імплементацію в майбутній Угоді про асоціацію статті „Статистика”, яка складе основу співробітництва Євросоюзу та України у цій сфері.

Результатом впровадження нашого проекту має стати вдосконалена статистична методологія, яка відповідатиме стандартам ЄС. На практиці це означатиме зростання довіри українських громадян до статистики, яка, своєю чергою, стане більш незалежною та об’єктивною, відображатиме реальний стан справ. А довіра до статистики означатиме довіру до держави та діяльності державних закладів. Міжнародні партнери України також зможуть чіткіше оцінювати її розвиток, а це призведе до поліпшення економічного іміджу країни та розуміння її потенціалу.

– Чим відрізняється українська статистика від статистики, скажімо, у Данії, Швеції, Фінляндії?

– У цих державах дуже високий рівень довіри людей до офіційної статистики, тож її дані є певним орієнтиром. Наш проект допомагає українським і європейським спеціалістам ближче познайомитися, більше дізнатися про національну практику й досвід, вибудувати ефективне співробітництво. Якщо говорити про конкретні сегменти, то йдеться, перш за все, про реєстр підприємств, індекс споживчих цін, національні рахунки, поширення статистичних даних. Себто про ті з них, що відображають реальний стан економіки і розвитку країни.

За час роботи проекту 15 делегацій, до складу яких увійшли загалом 45 українських експертів, побували з навчальними візитами у країнах-партнерах. Я дуже задоволена позитивними результатами цих поїздок. Українці та їхні європейські колеги обмінялися досвідом, краще зрозуміли специфіку роботи одне одного, а тепер українські фахівці намагаються адаптувати отримані знання до власної практики.

– Які з завдань, що поставлено перед проектом, вже виконані?

– Проект триватиме до весни 2013 року, а нещодавно ми завершили перший його компонент. Кілька тижнів тому данський та литовський експерти з продовольчої статистики здійснили фінальну місію до України. З їхньою допомогою українські спеціалісти розробили відповідний проект методології, досягли намічених проектом результатів.

Маємо всі підстави говорити, що поставлені перед проектом завдання буде виконано, і мені це дуже приємно. Більше

того, в деяких компонентах європейські експерти змогли піти далі, попрацювати з українськими колегами на глибшому рівні. Тож запланованих результатів досягнуто раніше, ніж передбачалося.

– Які з компонентів ви б особливо відзначили?

– Наприклад, той, що стосується реєстру підприємств. Цей компонент запроваджує нову класифікацію підприємницької діяльності (NACE) відповідно до стандартів NACE-Rev.2. Це буде величезний крок для українського бізнесу, адже відтепер перелік видів економічної активності співвідноситиметься з відповідним списком ЄС, що створить нові можливості для української економічної інтеграції в європейський простір та полегшить життя підприємцям.

Однак найважливішими результатами буде започаткування міцних особистих контактів між спеціалістами-статистами ЄС та України, що допоможе досягти окреслених проектом цілей і подолати можливі перешкоди. Зокрема, європейські експерти з одного боку та українські фахівці з іншого чітко визначать перелік змін, необхідних українській статистиці для досягнення стандартів ЄС. Кожен компонент проекту отримує окремі рекомендації щодо необхідних змін у тій чи іншій сфері. Оскільки в статистиці ми оперуємо багатьма змінними і даними, головна мета проекту – поліпшити статистичні методології. А це потребує забезпечення точних розрахунків та обізнаності українських колег з європейським законодавством у цій сфері. ○

Плюси та мінуси українських парламентських виборів

Вибори до Верховної Ради, які відбулися 28 жовтня, ще задовго до їх проведення називали ключовими для подальших відносин між Євросоюзом та Україною. Зокрема, забезпечення чесного й демократичного волевиявлення громадян було однією з необхідних умов, щоб наблизитися до підписання Угоди про асоціацію.

Очевидно, кожен з українських громадян сам здатен зробити висновок про демократичність і чесність минулих виборів. Позицію ж ЄС озвучили вже 29 жовтня Високий представник ЄС у справах зовнішніх відносин і безпекової політики Кетрін Ештон та Європейський Комісар з питань розширення та Європейської політики сусідства Штефан Фюле. „Ми пильно стежили за передвиборчим періодом і голосуванням в Україні, що відбулося минулої неділі. Явка виборців засвідчує відданість українських громадян демократичному і плюралістичному суспільству... Ми взяли до відома попередні висновки Міжнародної місії спостереження за виборами, що подає змішану картину з певними недоліками, а також зі складнощами, з якими зіштовхувалися місцеві спостерігачі. Остаточна оцінка виборів залежатиме від розвитку подій у поствиборчий період, за яким ми також уважно спостерігатимемо”.

Як відомо, процес встановлення результатів виборів відбувався в Україні досить бурхливо, набуваючи часом ознак детективного жанру і аж ніяк не демократичного процесу. Великі проблеми мали місце на низці мажоритарних округів, де, зрештою, було призначено перевибори.

Основою для формування позиції щодо виборів від ЄС та західного світу в цілому стали висновки Міжнародної місії спостерігачів, до якої входили представники ОБСЄ/БДІПЛ Європарламенту і парламентських асамблей ОБСЄ, Ради Європи і НАТО. „Характерною рисою парламентських виборів в Україні є відсутність однакових правил гри для всіх учасників. Головним чином це виявляється у зловживанні адміністративним ресурсом, непрозорості кампанії та фінансування партій, а також у відсутності збалансованого висвітлення

з боку медіа... Певні аспекти передвиборчого періоду містять крок назад порівняно з останніми загальнонаціональними виборами”, – таким є узагальнений висновок спостерігачів, висловлений наступного дня після голосування (тобто ще до початку суперечливих післявиборчих подій).

Деякі конкретніші висновки такі:

- новий виборчий закон містить деякі важливі покращання, але водночас і низку перешкод, головним чином щодо цілковитого забезпечення прав кандидатів, адекватних фінансових умов кампанії, відсутності чітких критеріїв визначення меж одномандатних виборчих округів та браку ефективних санкцій за серйозні порушення закону;
- виборча кампанія була помітною і загалом активною, особливо в містах, конкурентною у більшій частині країни. Однак можливості кандидатів донести до виборців свою інформацію та конкурувати на рівних умовах було обмежено через утиски, залякування та зловживання адміністративним ресурсом. Це зловживання демонструє відсутність чіткого розмежування між державою та правлячою партією в деяких регіонах;
- щодо медіа-довкілля, то позитивним кроком у новому виборчому законодавстві є нові умови сто-

совно прав виборців на всебічну, об’єктивну та незалежну інформацію і збалансоване висвітлення. Однак вони залишаються декларативними, оскільки „збалансоване висвітлення” не має визначення у законі, бракує механізмів для моніторингу і забезпечення цього положення. Висвітлення кампанії в новинах та програмах на найпопулярніших телеканалах було обмеженим, що могло негативно позначитися на доступі глядачів до різних політичних позицій і точок зору. Державне телебачення демонструвало чітку прихильність правлячій партії;

• день виборів минув спокійно і загалом мирно. Процес голосування та підрахунку голосів був упорядкований і добре організований на більшості дільниць, де побували спостерігачі, інколи з невеликими процедурними проблемами. Однак викликає стурбованість незвично велика кількість виборців, які голосували вдома у деяких виборчих округах. Процес встановлення голосів оцінено негативно в третині з округів, які спостерігалися, головним чином через проблеми зі складанням протоколів та брак прозорості. Активне залучення великої кількості місцевих спостерігачів у всьому виборчому процесі посилює його прозорість. ☉

Ян Томбінські:

„Громадяни мусять перейматися долею своєї країни“

16 жовтня Голова Представництва ЄС в Україні Посол Ян Томбінські провів першу на новій посаді прес-конференцію.

Спілкуючись із журналістами, Посол зауважив, що певні моменти його біографії прямо чи опосередковано стосуються відносин ЄС та України. Наприклад, на початку його роботи на посаді постійного представника Польщі у Євросоюзі (2007–2012 рр.) Рада ЄС видала Єврокомісії мандат на проведення переговорів щодо Угоди про асоціацію з Україною, а завершення брюссельської місії збіглося із завершенням цих перемовин. Також Ян Томбінські входив до складу групи, яка працювала над ініціативою „Східне партнерство“, учасницею якої є й Україна. Тож, за його визнанням, добре знає позиції всіх країн ЄС щодо України, „амбіції, перспективи ЄС і України щодо спільної мети“.

У вступному слові Посол зупинився на важливих для поточних відносин між ЄС та Україною питаннях і наголосив, що ці тези він намагається донести до українських можновладців та політиків під час зустрічей.

„Необхідно зосередитися на використанні Україною свого природного потенціалу“, – підкреслив Ян Томбінські. Він зазначив, що євроінтеграція – найкращий спосіб модернізувати країну і відповісти на майбутні виклики; про це переконливо свідчить досвід інших країн.

На думку Посла ЄС, Україні потрібно зосередитися на громадянах, особливо у контексті майбутніх виборів: „Громадяни – добре підготовлені виборці. Виборці – це не завжди громадяни“. І важливо, щоб громадяни були добре поінформовані, щоб робити усвідомлений вибір, розуміючи, що вибори – „це не тільки права, а й обов'язки“. „Голосуючи, громадянин зобов'язаний турбуватися про свою країну“, – зазначив Посол.

Говорячи про стан відносин ЄС-Україна, Ян Томбінські зауважив, що ми завжди живемо з певним ступенем розчарування, тому що реальність виявляється іншою, ніж очікували. Розчарування присутнє й у нинішніх відносинах між ЄС та Україною, адже, як небезпідставно сподівалося, до кінця 2012-го року вони мали б стати ближчими. Проте Посол висловив надію, що за чотири роки його каденції ступінь розчарування буде принаймні значно нижчим, ніж сьогодні.

Ян Томбінські також відповів на запитання журналістів, які стосувалися різноманітних тем.

РОБОТА НАД ТЕКСТОМ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ

– Зараз триває технічна робота щодо підготовки тексту угоди до підписання на всіх 24-х офіційних мовах ЄС і на хорватській (Хорватія має приєдна-

тися до ЄС у липні 2013 року. – Ред.) Необхідно забезпечити точне використання термінології в усіх мовних версіях, особливо в тій частині угоди, де йдеться про глибоку і всеосяжну Зону вільної торгівлі. Ми сподіваємося, що цю технічну роботу буде завершено до кінця року. Після цього постане питання, чи мають держави ЄС та Україна політичну волю для підписання цієї угоди і подання її на ратифікацію. Євросоюз, зі свого боку, має бути впевнений у наявності всіх політичних критеріїв, які підтверджують прагнення України рухатися в напрямку асоціації з ЄС.

СВОБОДА ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

– З того, що я побачив, можу сказати, що в Україні немає цензури і є повна свобода самовираження. Однак наскільки кожен громадянин має можливість вільно самовиражатися? Звичайно, ви можете говорити все що завгодно на Youtube. Але це не одне й те саме, що можливість доступу до державного телебачення чи деяких інших ЗМІ. А телебачення – це засіб масової інформації, який має доступ до кожного громадянина і має використовуватися, серед інших, як основний інструмент формування громадянина. А зараз ми спостерігаємо, як ТБ використовується для формування виборця та впливу на нього таким чином, як це вигідно власнику того чи іншого каналу.

ЕНЕРГЕТИКА

– Один з основних пріоритетів України – зменшити залежність від іноземних постачальників енергії, особливо від одного з них.

З українсько-російської газової кризи 2009 року ЄС виніс кілька уроків, зокрема такий: необхідні серйозні інвестиції у країни Центральної Європи, які дуже залежні від одного постачальника енергоносіїв. Це – питання національної безпеки, і ЄС вдався до таких кроків. Великі капіталовкладення спрямовано на диверсифікацію шляхів та джерел постачання природного газу. Водночас Євросоюз багато робить для зменшення споживання енергоресурсів та підвищення енергоефективності. ☉

Юлія Ваганова: „Програма „Культура” відкриває можливості для цікавих ініціатив та обміну досвідом”

Програма Східного партнерства „Культура” стрімко набирає обертів, а нещодавно у Тбілісі відбулася перша регіональна конференція. Про своє бачення ініціативи розповіла Програмний директор CSM (Фундація Центр Сучасного Мистецтва), член Дорадчого комітету „Культури” Юлія Ваганова.

– Розкажіть про діяльність Дорадчого комітету...

– Його основне завдання – загальна оцінка реалізації програми Східного партнерства „Культура”. Зокрема, від його членів очікують коментарів до звітів про стан культури та культурної політики країн Східного партнерства, а також рекомендацій щодо впровадження й подальшого розвитку Програми в цілому. Ми не можемо вносити зміни до затверджених проектів або теперішньої структури, але можемо коментувати й рекомендувати певні зміни з приводу додаткових заходів, які є компетенцією Бюро регіонального моніторингу та інституційного розвитку програми. Йдеться, наприклад, про програму тренінгів для культурних менеджерів, яку ще буде оголошено.

До складу Комітету входять 12 осіб – по двоє представників від кожної країни. Усі вони мають практичний досвід реалізації національних і міжнародних програм та грантових проектів, тож можуть фахово оцінити ситуацію. Багато-національний склад комітету дозволяє також побачити відмінності чи подібності у різних країнах Східного партнерства, шляхи вирішення проблем, взяти до уваги прорахунки або запозичити позитивний досвід.

– Чим може бути цікавою й корисною „недержавна” співпраця з іншими країнами Східного партнерства у сфері культури?

– Цікаве питання. Східне партнерство – це нібито регіональна програма, але на конференції у Тбілісі неодноразово наголошувалося, що досить важко назвати Білорусь, Молдову, Вірменію, Грузію, Азербайджан і Україну одним регіоном, особливо якщо йдеться про взаємодію у сфері культури. Представники Єврокомісії пояснювали, що в

основу Східного партнерства взято географічний принцип. Як на мене, географія все ж не дуже пояснює подібну селекцію. Саме тому частина проектів і склад партнерів іноді виглядають нестандартними. З іншого боку, така географія дає можливості реалізації цікавих ініціатив і, безумовно, обміну досвідом розв’язання проблем. Ну й, звісно, ніщо так не об’єднує, як спільний ворог – а це наше радянське минуле і сучасні бюрократи.

– Однією з цілей Східного партнерства є підтримка громадянського суспільства в сфері культури. Чого бракує нині українським недержавним організаціям?

– Бракує сучасної законодавчої бази, фінансування, підтримки неурядових інституцій. Цього року Міністерство культури вперше оголосило конкурс проектів для недержавних організацій, але обсяг фінансування, пріоритети, коло потенційних заявників викликають багато запитань. Часто очевидними є непрозорість ухвалення рішень, політичні симпатії до тієї чи іншої партії як критерій оцінки профпридатності людини (показовою є історія з непризначенням генерального директора Національного художнього музею України). Така ситуація стосується не тільки Міністерства культури, але й парламенту, який ухвалює дивні закони щодо різних заборон.

З іншого боку – зло не лише в бюрократії. На жаль, сама громада не готова об’єднуватися і єдиним фронтом відстоювати свої інтереси. Дотепер кожен „культурний” скандал викликає обурення лише у „своїй” сфері, рідко резонуючи далі. Отже, доки колеги не почнуть підтримувати одне одного, посадовці й надалі матимуть можливість просто ігнорувати наявні проблеми.

– Які з 15 проектів, що нині реалізуються в рамках Програми, ви б відзначили?

– Вони поділяються на кілька груп: друк книжок, фільми, фотографія, культурна спадщина і мультидисциплінарні проекти. Найбільше вони стосуються власне культурної спадщини – навіть мультидисциплінарні часто містять цю складову. Цікаво, що Україна є лідером за кількістю проектів, де українська організація – головний партнер, а також за кількістю українських організацій, що включені до програми. Так, українські НДО беруть участь у десяти проектах і в чотирьох із них є лідер-партнером. Це „Культурний розвиток як джерело добробуту громади”, „Рівні можливості для національних меншин та вразливих груп через забезпечення їхніх культурних прав: багатство через розмаїття”, „Новий подих культури: спадщина, наповнена життям мистецтва”, „Сталий розвиток місцевих громад через актуалізацію культурної спадщини”.

Щодо самих проектів, то до деяких я ставлюся дещо скептично, інші мені подобаються. У будь-якому разі цікаво було б дослідити результати вже після їхнього завершення, за кілька років. Тоді можна говорити про ефективність проекту, сталість розвитку чи її відсутність.

Мені видається також, що ефективніше було б підтримати більше проектів, але на меншу суму, створити певну лабораторну проектну базу. Тоді, на підставі аналізу спроб та помилок, можуть формуватися цікаві партнерські проекти, великі й маленькі, сталі партнерські зв’язки. Ще одне враження: великі гранти в рамках програми не завжди можуть бути ефективно використані: часом проекти видаються „натягнутими”, а фінансування, яке партнери проектів мають додатково знайти, є досить суттєвим. ◌

Олена Марушевська: „Допомагаємо унікальним екосистемам Полісся”

Проект ЄС „Включення змін клімату в управління вразливими екосистемами: природно-заповідні території Полісся” впроваджується у Поліському заповіднику на Житомирщині та у Національному природному парку „Прип’ять-Стохід” на Волині.

Про те, як завдяки допомозі Євросоюзу вдається зберегти унікальні куточки української природи, розповіла національний координатор проекту Олена Марушевська.

– Чому ЄС підтримує саме екосистеми Полісся?

– У цих місцях унікальне біорозмаїття, тут живуть або зупиняються під час міграції мільйони птахів, у тому числі рідкісних. Наприклад, невелика сіра пташка прудка очеретянка – 70% її світової популяції припадають на Україну й Білорусь, тож проблеми тамтешніх екосистем загрожують існуванню цілої популяції.

По-друге, водно-болотні екосистеми Полісся вразливі до змін клімату. Болота в їхньому природному стані абсорбують двоокис вуглецю, але коли пересихають і горять торф’яники – маємо потужне джерело викидів CO₂ та парникових газів. Тож, зберігаючи ці болота, ми протидіємо змінам клімату.

Зрештою, ми хочемо допомогти тамтешньому населенню, яке живе переважно з того, що збирає і продає гриби та ягоди, а зміни в екосистемах негативно впливають і на ці промисли.

– Які напрямки охоплює проект?

– Один з напрямків, за якими ми працюємо, – науковий: розробка прогнозів щодо наслідків змін клімату для Полісся. За підсумками досліджень, проведених у Житомирській та Волинській областях, визначено по три найвразливіші типи екосистем. Перший – лишайникові ліси у Поліському заповіднику – вони вкриті товстим шаром моху, який швидко спалахує в разі нестачі вологи, тож потребують оводнення. Другий – вересові поля. Верес є їжею для тварин узимку й дуже важливий для бджільництва. Третій – верхіві болота. Це нині рідкість, для них потрібне особливе водне живлення.

На півночі Волинської області є три інші проблемні типи екосистем. Перший – озерно-річкові. Цілоком відповідаючи своїй назві, тамтешня ріка Стохід має багато рукавів, пробитих у височезних очеретах, – справжня Амазонка. Вони утворюють лабіринт русел, стариць, озерця, тупики... Друга – заливні луки, які час від часу підтоплюються, від чого на них утворюються надзвичайно потужні травостої. Третій унікальний тип екосистем у парку „Прип’ять-Стохід” – це вологі ліси, насамперед вільхові, які певний час стоять у воді.

– І всім цим унікальним екосистемам щось загрожує?

– Так. Ми провели оцінку й визначили стан та проблеми кожної. Зга-

даним екосистемам Житомирщини бракує води – це наслідок проведеної в радянські часи меліорації. Тому в лісах виникають пожежі, пересихають верхіві болота. Вересові поля потерпають від того, що внаслідок розвалу колгоспних господарств і згортання тваринництва нема кому поїдати молоді деревця, тож вересовища заростають березняком і поступово перетворюються на непролазні хащі.

Проблеми на Волині так само пов’язані з колишньою меліорацією, а також зі змінами клімату. Проте тут навпаки є надлишок води. Через меліоративну систему в річку поступає багато поживних речовин, які стимулюють річкову рослинність, і русло заростає. Утворюються затори з очерету, тілорізу та інших рослин, вода заливає луки, підтоплює населені пункти, тримається по півроку на заплаві й у вологих лісах – тож коріння дерев гниє. Сама річка заболочується, від нестачі кисню гине риба... А території нижче таких „заторів” страждають від маловоддя, тобто порушується вся екосистема.

– І що проект робить для покращення ситуації?

– Крім ґрунтовних наукових досліджень і висновків, про які я згадала вище, здійснюємо й конкретні практичні кроки з відновлення цих екосистем.

Наприклад, для парку „Прип’ять-Стохід” було закуплено унікальну шведську машину-амфібію „Труксор”, яка пересувається й по воді, й по ґрунту. За її допомогою можна розчистити річку від рослинності, викошувати заливні луки тощо. € 100000 на її при-

дбання ми отримали за сприяння проекту та Посольства Швеції – від Шведської агенції з розвитку міжнародного співробітництва SIDA. Це друга така машина в Україні – першу придбано для Закарпаття, також у рамках технічної допомоги ЄС.

Інший пілотний проект спрямовано на розвиток на Поліссі екологічного „зеленого” туризму, хоча робити це нелегко – немає інфраструктури. Тут нам допомагають наші партнери – французька асоціація VERSeau Development та Національний парк „Піреней”. Вони організували сюди тур представників французьких туристичних компаній, які спеціалізуються на природознавчому туризмі. Для французів Полісся стало справжнім відкриттям – і не тільки наша фауна: їх вразили український побут! Вони отримали змогу покопати заступом картоплю, подоїти корову, побачити сільський курник. Звісно ж, підкупила й українська гостинність. У результа-

ті дві французькі компанії вирішили серйозно зайнятися розробкою турів в Україні. Одна спеціалізується на птахів і звірів, друга – на фотографуванні птахів. Зараз ми допомагаємо їм готувати перший тур, який заплановано на весну 2013 року.

У рамках проекту на Житомирщині пересипали греблями меліоративні канали, які вже не використовуються у сільському господарстві, – щоб вода знову потрапляла до річок і боліт. На берегах річок висадили вербу – в її заростях полюбують жити бобри; облаштували майже тридцятикілометрову мінералізовану смугу довкола лишайникових лісів, щоб попередити їхнє займання в разі пожежі на доволі багатих торф'яниках. І на Житомирщині не забуваємо про туризм – поновили екотуристичну краєзнавчу стежку, а зараз займаємося підготовкою високоточних карт місцевості, які допоможуть гостям та й місцевим жителям краще там орієнтуватися. ☺

ТЕМПУС сприяє євроінтеграції української освіти

Освітня програма ЄС ТЕМПУС працює в Україні вже майже 20 років, тож на Міжнародній науково-практичній конференції „Європейська інтеграція вищої освіти України в контексті Болонського процесу” йшлося про підсумки низки проектів. Захід, організований 25–26 жовтня за спільною ініціативою Міністерства освіти і науки, молоді та спорту і Національного Темпус-офісу в Україні, був присвячений механізмам реалізації положень Бухарестського комюніке 2012 року.

– Ми відібрали найуспішніші з проектів ТЕМПУС, впроваджені за 19 років, адже їхні результати й досі залишаються значимими, – зазначила менеджер з моніторингу проектів Національного Темпус-офісу Олена Оржель. – Якщо йдеться про реформування системи врядування у вищій освіті, то слід згадати імplementований у Києво-Могилянській Академії проект зі створення докторської школи. Прикладом партнерства вищої освіти та бізнесу є проект „Центр кар'єри та зайнятості: нові послуги для випускників”, реалізований у Національній металургійній академії України. Цей заклад співпрацював із роботодавцями задля започаткуван-

ня регулярного „Дня кар'єри”, покликаного допомагати випускникам у працевлаштуванні.

Координатор програми ТЕМПУС в Україні, Білорусі та Молдові від ЄС Джулія Моро також наголосила: тенденція до розвитку партнерства між бізнесом і вищою школою посилюється.

– Від 2008 року ми спостерігаємо зростання кількості прикладів співробітництва між цими секторами, – сказала вона. – І сьогодні представники приватного бізнесу знову репрезентували свої очікування щодо нових випускників, які будуть мізками та майбутнім української економіки.

Джулія Моро відзначила зростаючий інтерес українських університетів і державних органів до програми ТЕМПУС. Наприклад, Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України залучене як партнер до семи проектів з напрямку „Структурні заходи”, відібраних під час останнього конкурсу. Цікаво, що цього року Україна випередила Росію за кількістю поданих проектних пропозицій – понад 160. Двадцять три проекти, участь в яких беруть 53 українські вищі навчальні заклади, відібрано для фінансування в рамках

програми ТЕМПУС, а проектні гранти становлять від € 500000 до € 1,5 млн.

Національний Темпус-офіс в Україні допомагає проектам досягти довготривалих результатів шляхом проведення постійних консультацій, спеціальних семінарів-тренінгів та інших заходів. Завдяки програмі та її українському офісу вітчизняні університети можуть ставити перед собою чимало реалістичних цілей на наступні два-три роки. Йдеться про розвиток освітніх кваліфікацій відповідно до положень Болонського процесу, зокрема у сферах інформатики та менеджменту; поширення інновацій у вищій освіті; покращення ефективності послуг для студентів; зміцнення лідерського потенціалу університетського керівництва; розвиток інтегрованих систем управління у вищих навчальних закладах і забезпечення довготривалої незалежності в системі вищої освіти України. ☺

Олена Коч: „Молодь може протидіяти корупції”

У жовтні в Кишиневі відбулася сьома осіння школа „Молодь проти корупції”, організована Місією ЄС з прикордонної допомоги Молдові та Україні (EUBAM) спільно з Державною прикордонною службою України та Національним центром боротьби з корупцією. Серед слухачів, які представляли українське й молдовське студентство, була й студентка Одеського національного університету ім. Мечникова Олена Коч, котра стала „переможцем школи”.

– „Переможець школи” – що це означає?

– Конкурсу в прямому сенсі не було. Але певна змагальність усе-таки мала місце – насамперед за креативність та готовність долати стереотипи. Формат школи „Молодь проти корупції” передбачав інтегровані лекції, командну роботу, дослідницьку діяльність. Ми мали змогу поділитися ідеями, знайти однодумців і в той же час – виявити свої лідерські й творчі якості.

„Переможця школи” обирали голосуванням з числа найактивніших учасників – по одному з Молдови та України. Відверто кажучи, мені дуже приємно отримати таке визнання. Бути переможцем школи – мабуть, це означає брати на себе відповідальність за реалізацію її ідей у подальшому житті, сприяти поширенню принципів добросовісного управління.

– Що все ж таки було найбільш цінним і корисним для вас?

– Безумовно, найцікавішою стала робота над фінальним проектом „Як зробити боротьбу з корупцією модною?”. П’ять команд мали в дуже стислий термін підготувати виступи, плакати, презентації, відеоролики, наклейки, дизайн для чашок, навіть скласти казки для дітей. У домашнє завдання ми вклали не тільки знання і навички, які отримали під час навчання, а перш за все душу. Розроблені проекти плануємо реалізувати найближчим часом. Звісно, це лише крапля в морі, але з маленької краплі море і починається.

Безумовно цікавим було й саме навчання. Ми прослухали курс лекцій з досить широкої тематики, адже проблема корупції стосується майже всіх сфер людської діяльності. Також відвідали Національний центр боротьби з корупцією, Департамент прикордонної поліції Міністерства внутрішніх справ Молдови. Під час практикуму слухачі школи провели опитування осіб, котрі перетинають кордон в пунктах пропуску „Тудора”, „Могилів-Подільський”, „Отачі” та „Старокозаче”, щодо рівня їхньої задоволеності роботою ППП. Останнього дня відбулася прес-конференція за участю керівника EUBAM Удо Буркхолдера та начальника Національного центру боротьби з корупцією Віорела Кетрару. Вони наголосили, що проблема коруп-

ції має транснаціональний характер, і це робить дуже важливою міжнародну співпрацю.

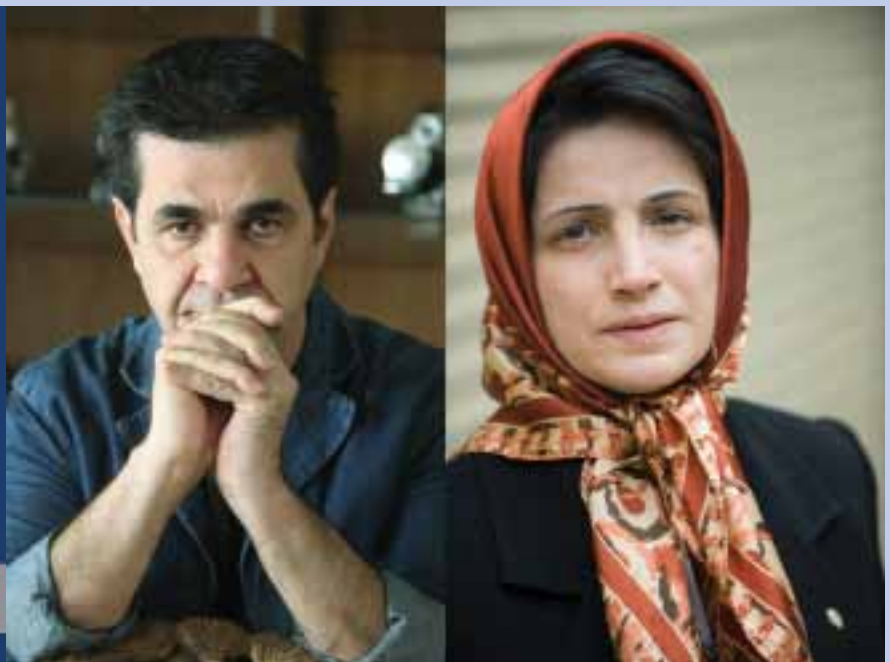
– Якою має бути роль української молоді у боротьбі проти корупції?

– Боротьба з корупцією розгортається у трьох аспектах: законодавчому, превентивному та навчальному. Школа EUBAM спрямована на формування в молоді принципів добросовісності, адже саме сьогоднішня молодь завтра ухвалюватиме рішення і закони, власне – керуватиме державами. Але навіть зараз ми маємо можливість діяти та реалізувати свої ідеї – саме на це спрямовували нас у школі. Так, заплановано проведення її випускниками освітніх проектів для школярів, організацію флешмобів до Міжнародного дня боротьби з корупцією тощо, а в соціальних мережах вже розміщено відеоролики та плакати.

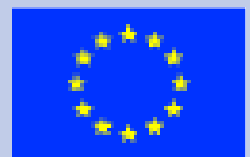
Однією з найскладніших проблем у боротьбі з корупцією є менталітет людей, адже з давніх-давен корупційні дії розцінювалися у нас як щось звичайне. І саме освітні заходи сприяють формуванню нової правосвідомості.

– Ваш університет має партнерські зв’язки з EUBAM. У чому їхня цінність?

– Університет підтримує співробітництво з понад 150 університетами з усього світу та багатьма міжнародними програмами. 1 лютого 2010 року було підписано Спільну заяву про співробітництво з EUBAM. Завдяки таким стосункам підвищується якість освіти, розширюються можливості професійного розвитку студентів та викладачів. Партнерські зв’язки надають студентам нашого університету можливість брати участь в освітніх програмах EUBAM. Місія, зі свого боку, керується принципом, що широке залучення молоді є одним з найефективніших засобів ознайомлення з європейськими цінностями та вирішення таких життєво важливих питань, як боротьба з корупцією. А партнерські зв’язки – це один з найефективніших інструментів цієї боротьби. Місія організовує візити до польових офісів EUBAM, проводить дні відкритих дверей, лекції, школи „Молодь проти корупції”, „Кордони Європи” та інші заходи для студентів. Отже, таке співробітництво є справді взаємовигідним. ☺

26 жовтня названо лауреатів премії ім. Андрія Сахарова. Ними стали представники іранської опозиції: юрист Насрін Сотоудех та кінорежисер Джафар Панахі. Адвоката і правозахисницю Насрін Сотоудех, котра захищала в судах інакомислячих, арештовано в 2011 році й засуджено до 11 років ув'язнення за „розповсюдження пропаганди, яка несе загрозу державній безпеці“. Режисер і сценарист Джафар Панахі позбавлений волі на шість років „за пропаганду проти чинної влади“. Крім ув'язнення, суд заборонив Панахі протягом 20 років знімати будь-які фільми та залишати межі країни.

Шановні читачі!

У зв'язку з поступовим переходом на електронну версію „Євробюлетеня“ та зменшенням накладу друкованого видання пропонуємо

Вам замовити електронну версію

„Євробюлетеня“ (до 2 Мб) за адресою:

http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/press_corner/newsletter_subscription/index_uk.htm

Ми будемо вдячні, якщо Ви поінформуєте про таку можливість своїх колег та друзів!

Підпишіться на „Євробюлетень“ та новини Представництва ЄС в Україні:

 http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/press_corner/newsletter_subscription/index_uk.htm

Завітайте на сторінку Представництва ЄС в Україні:

 <http://www.facebook.com/pages/Delegation-of-the-European-Union-to-Ukraine/126879227356714>

Біженці з Північного Іраку

У школі Центру для переміщених осіб (Філіппіни)

Медичний центр у Судані

Допомога Гаїті

Європейська служба гуманітарної допомоги та цивільного захисту (ЕЧО) відзначила двадцятиріччя. Усе починалося з допомоги громадянам балканських країн, котрі перебували у зоні військових конфліктів. Нині ЕЧО щороку надає продовольство, дах над головою та воду понад 150 мільйонам людей у всьому світі.
Дізнайтеся більше: http://ec.europa.eu/echo/20/images/poster_04_ru.pdf

ЕЧО співпрацює з Червоним Хрестом по всьому світі. Група у Монголії

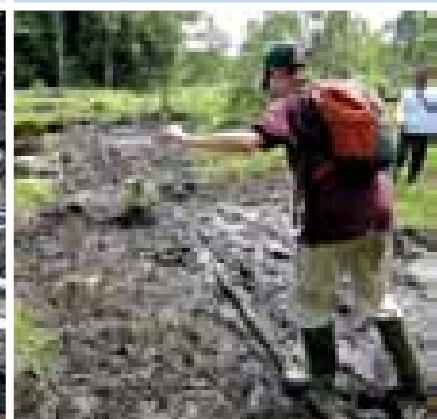
За сприяння проекту відновлено водосховище, яке постраждало внаслідок тайфуну (В'єтнам)

Проект забезпечив жителів афганського села чистою водою. У руках місцевого мешканця – фільтрована вода, а в представника проекту – кувальця з водою, якою вона була до встановлення очисного обладнання

Велосипеди для суданських ветеринарів

Представники проекту намагаються дістатися до постраждалих від цунамі поселень

Північна Осетія, 1992

Дружня підтримка ЄС (селище Тон Хай, В'єтнам)